

for langsom i sin Ekspedition, at det skulde være et for vidtløftigt Maskineri, at der gives for mange Ordre og særlige Bestemmelser — er det ganske vist saadanne Spørgsmaal, som hænge sammen med Administrationen i det hele taget; men jeg tror, at det vil være nogenlunde haabløst for Kommissionen, hvis det vil trænge ind i alle disse Forhold ved Statsbanedriften og paatage sig Ansvaret for en forstandig og hensigtsmæssig Løsning paa alle disse Punkter. Jeg vil sætte Kommissionens Opgave deri, at den skal danne sig et saa indgaaende Skøn som muligt om den nuværende Administrations Maskineri, om dens Virkemaade saavel i Centralbestyrelsen som i de enkelte Forvaltningsafdelinger og deres indbyrdes Samarbejde, alt for paa det herved vundne Grundlag at prøve Bestemmelserne i Loven for Statsbanedrift af 12te April 1892, eventuelt foreslaa de fornødne Ændringer for at opnaa en saa hensigtsmæssig og billig Organisation af Administrationsmaskineriet som muligt. — Spørgsmaalet om at opnaa en billig Drift er jo i Betænkningen trukket stærkt frem. Jeg tror, at den eventuelle Kommission vanskelig vil kunne gaa til sit Arbejde med Haabet om at kunne finde en Ordning, der virkelig fyldestgørende skulde kunne bevirke en billig Drift. Jeg skal nærmere komme ind paa, hvad der efter mit Syn paa Sagen er Betingelsen for, og de Momenter, der komme i Betragtning ved Bedømmelsen af, hvorvidt en Bane drives billig eller ikke. Jeg tror, man heraf vil komme til det Skøn, at mange af disse Spørgsmaal ville ligge uden for Kommissionens Opgave.

Man maa nu paa ingen Maade forstaa min Stilling i denne Sag saaledes; som om jeg vilde forsvare det bestaaende som det eneste rigtige. Den ærede Ordfører har ganske vist Ret i, at i det Øjeblik, Regeringen har forelagt dette Forslag om Statsbanedriftens Ordning i en revideret Udgave og i Hovedtrækkene paa Grundlag af det bestaaende System, har den dermed udtalt sin Godkendelse af dette System, dog kun paa en saadan Maade, at det maa anerkendes, at det i alt Fald maa siges at være for tidligt at foretage Ændringer i den bestaaende Ordning. Maa jeg parentetisk indskyde den Bemærkning i Anledning af, at det her i Salen nedsatte Udvalg rettede en Anmodning til Ministeriet om at fremstille, hvorledes den nuværende Organisation i det hele havde virket, om den havde svaret til Forventningerne,

om Embederne som kommitteret og Hovedrevisor have vist sig at have en god Virkning, at det maaske nok vil kunne forstaaes, at det har været et meget vanskeligt Spørgsmaal for Administrationen at besvare. Jeg ser ikke rettere, end at en for Udvalget tilfredsstillende Besvarelse kun kunde være fremkommen ved, at man selv førte sine Ankeposter frem mod den for Tiden gældende Ordning, fremhævede alle Skyggesiderne, og at man saa paa den anden Side argumenterede mod disse formentlige Mangler og fremhævede, hvad der kunde være til Fordel for det bestaaende. Jeg vil sige, at hvis Udvalget havde stillet sit Spørgsmaal saaledes, at det efter en Række Ankepunkter mod den bestaaende Ordning havde ønsket Ministeriets Udtalelser i saa Henseende, vilde det have været ret forstaaeligt for Ministeriet, og jeg for mit Vedkommende skulde meget gerne have besvaret det saa fyldestgørende som muligt. Men som Spørgsmaalet var stillet, var det efter mit Skøn saa vanskeligt for Ministeriet at vide, paa hvilken Maade man skulde svare derpaa, at jeg foretrak at afvente nærmere mundtlig Konference i saa Henseende. — Men idet jeg — det gentager jeg — paa ingen Maade ser paa det bestaaende som det, der skulde være Idealet, vil jeg tillige udtale, at jeg godt kan tænke mig, at Kommissionens Arbejde vil kunne resultere i et Forslag om en meget radikal Forandring i det bestaaende. Jeg kunde tænke mig et Forslag fremkomme om en større Decentralisation, om en Ordning — saaledes som der er blevet slaaet paa — der nærmere sig den, der er bleven indført i Sverige. Jeg maa tilstaa, jeg tror ikke, den Vej er fremkommelig. Jeg tror, at vi ikke kunne optage de Organisationer, der enten have staaet deres Prøve eller vundet Bifald der gennem Kommissionens Behandling. Jeg tror, at Forholdene herhjemme paa Grund af de lokale Forhold, de mange Øer og Søforbindelserne ere af en saa ejendommelig Beskaffenhed, at vi maa have et System indrettet saa hensigtsmæssig efter vore Forhold som muligt, og uden at man kan bruge Forbilleder i Udlandet. Det kan være, det er forkert — det vil Tiden vise — men det er min Tro, og det er jeg ganske klar over, at naar der hyppig baade i Rigsdagen og uden for kommer Anker frem mod Statsbanedriften, som den er dreven i de forløbne Aar, beror det for en meget væsentlig Del paa et mangelfuldt Kendskab til Forholdene. Jeg sigter ikke herved til nogen speciel Udtalelse fra noget